

SEM V PRETEKLEM LETU *THE SEM IN THE PAST YEAR*

RAZSTAVNA DEJAVNOST SEM V LETU 2010

333

V letu 2010 je bil tako kot v minulih letih Slovenski etnografski muzej v smislu svojega poslanstva in zahtev časa, v katerem živimo, vedno bolj dinamičen družbeni prostor. V današnjem multikulturnem in vedno bolj multinacionalnem okolju je namreč treba graditi vezi, ki omogočajo srečevanja in soočanja med posamezniki in družbenimi skupinami, skupnostmi. Pri doseganju teh ciljev se muzeji danes obračajo k njim vedno bolj neposredno.

Izhajajoč iz teh dejstev je SEM ob svojih dveh stalnih in drugih razstavah (predvsem gostujočih) ter raznovrstnih projektih v letu 2010 opozarjal na raznolikost kulturnih identitet ter pomembnost njihovega ohranjanja in poznavanja. Izpostavljal je vprašanja dialoga in sožitja med kulturo in naravo, med človekom in naravo, med naravo in civilizacijo, med kozmopolitizmom in glokalizmom... (primer stalne razstave *Jaz, mi in drugi* in interaktivnih rednih dogodkov, ki jih je SEM organiziral v letu 2010 in so se odvijali pod naslovom *Druženje ob klepetu*).

Pod naslovom *SEM-ov dialog s kulturami* je realiziral cikel razstav, ki ga je posvetil predstavitev različnih kultur, bodisi skupnostim ali deželam: razstavi iz Tajvana; romska razstava *Vidiš me, vidim te*; ameriški razstavi (ob Ameriških dnevih 2010 v Sloveniji); izraelska razstava v okviru programa *Ljubljana – svetovna prestolnica knjige* in festivala *Literature sveta – Fabula 2010*; slovensko nepalsko praznovanje najvišje gore sveta; brazilska razstava *Poklon Bossi Novi* itn. Pri prizadevanjih muzeja za pospeševanje socialne skladnosti pa je treba predvsem izpostaviti njegovi lastni razstavi, in sicer *Življenje na ulici: o brezdomstvu na Slovenskem* in fotografsko razstavo *Med revščino in izobiljem*.

Poleg tega je SEM pripravil še dve pomembni lastni razstavi, ki sta vsaka zase iz popolnoma različnih zornih kotov obravnave in strokovne raziskave razkrivali prvine kulturne dediščine. Razstava *Videti, česar znanost ne vidi: etnološka tematika v kiparstvu Petra Černeta* je bila inovativen pristop etnološkega pogleda na umetnost, ob njej je izšel tudi izviren katalog avtorja dr. Gorazda Makaroviča.

Razstava *Cockta – pijača vaše in naše mladosti* pa je opominjala na pomembnost ohranjanja dediščine slovenskih blagovnih znamk in njihove muzealizacije.

Kot plod medinstitucionalnega sodelovanja in povezovanja je SEM razstavljal predmete iz svojih afriških zbirk na skupinski razstavi *Utrinki Afrike* v italijanskem San Vitu ter v Muzeju Pošte in telekomunikacij TMS v Polhovem Gradcu na razstavi *Afriški projekt barona Codellija*.

Razstavi iz leta 2009

334

Razstava **SUDANSKA MISIJA 1848–1858: Ignacij Knoblehar – misijonar, raziskovalec Belega Nila in zbiralec afriških predmetov**, katere avtor zasnove in kustos je dr. Marko Frelih, je bila na ogled do konca avgusta 2010. Razstavljena zbirka je odsevala materialno in duhovno kulturo nilotskih ljudstev, ki so sredi 19. stoletja živela ob Belem Nilu in ki jih je Slovincem približal Ignacij Knoblehar.

Do 6. januarja 2010 je bila odprta tudi gostujoča razstava Muzeja oblikovanja iz Helsinkov iz Finske **MARIMEKKO: tekstilije, moda in arhitektura** o več kot pol stoletja dolgi zgodovini mednarodno priznane tekstilne blagovne znamke Marimekko.

Razstave v letu 2010

Občasne razstave

VIDETI, ČESAR ZNANOST NE VIDI

Etnološka tematika v kiparstvu Petra Černeta (4. februar–27. junij 2010)

(Izbor del: Peter Černe in dr. Gorazd Makarovič; kustosa: dr. Gorazd Makarovič in dr. Bojana Rogelj Škafar; koordinacija: Nina Zdravič Polič; grafično oblikovanje: Mojca Turk)

Slovenski etnografski muzej je februarja ob slovenskem kulturnem prazniku odprl svojo osrednjo občasno razstavo v letu 2010, posvečeno kiparskim objektom Petra Černeta, razstavo spogledov med znanostjo in umetnostjo, med prvinami etnološke tematike in ikonografskim opusom kiparja, ki je predstavljala kustosu razstave in avtorju razstavnega kataloga dr. Gorazdu Makaroviču “medij za razkrivanje stanja znanstvenega spoznanja etnološke stroke. Makarovičevo zazrtje v razliko med etnološko znanostjo in umetniško ustvarjalnostjo prinaša ugotovitev, da zajema etnološka tematika bistvene poteze človeških življenj in kultur vseh družb do danes ...” (dr. Bojana Rogelj Škafar), ki jih kipar interpretira na njemu lasten umetniški način.

Po besedah dr. Makaroviča gre za inovativen muzejski pristop k etnološki tematiki in umetnosti. Znanost in umetnost sta dejavnosti, ki ustvarjata različne nove svetove med človekom in stvarnostjo. Če se ukvarjata s podobno tematiko, lahko vzporejamo njune rezultate. Razstavljene so bile tri skupine kipov Petra Černeta, ki zajemajo tudi teme, ki jih raziskuje etnologija: življenjske oblike, verovanja in kulturne krajine. Znanost ustreza stvarnosti in logiki; umetniški

pristop ustreza osebnemu odnosu do stvarnosti. Znanstveni rezultati so preverljivi, vendar veljajo v pojmovnem in faktografskem sistemu, v katerem so nastali, dokler vzdržijo znanstveno kritiko. Kiparske umetnine presegajo čas nastanka, delujejo vizualno čutno, miselno in čustveno; odpirajo nove poglede na stvarnost. Naša védenja o pojmovanjih življenja, pomenih verovanj, duhovnih in materialnih razsežnostih kulturnih krajin temeljijo na znanstvenih raziskavah. Černetovi kipi postavljajo ob ta znanja plastične umetniške stvaritve, ki na čudovit način omogočijo, da skozi umetnikov um z drugimi očmi gledamo te stvarnosti. Kipar je dejal, naj njegova dela gledamo s srcem; kdor je razstavo doživljal takó, je verjetno odšel navdušen, vsekakor pa s širšim duhovnim obzorjem.

Prvi razstavni sklop je zaobjemal življenjske oblike rastlin, ptic in deklet, ki so v Černetovem kiparstvu prvine ustvarjanja fantastičnih figur, v katerih je umetniško izražena življenjska sila. To je kiparska različica odnosa do sveta, ki ga etnologija raziskuje kot animizem – verovanje ali doživljanje, da je v predmetih nadnaravna ali življenjska moč, imenovana duh ali duša.

V drugem sklopu verovanjskih motivov je bilo moč najti prvine krščanske ikonografije, ki so neločljiv del današnjega sveta. Znanost raziskuje nastanek, razvoj in spreminjajoče se pomene takšnih prvin v prostoru in času.

335

Kipa Petra Černeta na razstavi *Videti, česar znanost ne vidi* (Dokumentacija SEM)

Kulturne krajine tretjega sklopa so bile upodabljane kot človeška poprsja: spodnji del je kot hrib, strnjeno naselje je kot glava in nebo kot pokrivalo. Na izviren način je umetniško čutno-čustveno-miselno izražen današnji značaj takšnih primorskih motivov.

Etnologija raziskuje človeško spreminjanje naravnega okolja, njegove pomene in odnose do narave v različnih družbah in okoljih na racionalen, z dejstvi preverljiv način. Pozna različna videnja človeškega v naravi kot izraze vseobsegajočih načel enotnosti ali prepričanj, da je človek del narave. Umetnik vstopa v te svetove neobremenjen, intuitivno in z le njemu lastno percepcijo sveta ter izstopa skozi edinstvene materializirane oblike – umetnine.

Peter Černe se je rodil leta 1931 v Ljubljani, kjer je leta 1955 diplomiral na Akademiji likovnih umetnosti. V galerijah na Slovenskem in v tujini je imel 63 samostojnih razstav; sodeloval je še na 138 skupinskih umetniških razstavah in je dobitnik sedmih umetniških nagrad.

336

COCKTA – PIJAČA VAŠE IN NAŠE MLADOSTI

O dediščini slovenskih blagovnih znamk (17. junij–30. september 2010)

(Idejna zasnova razstave: Adela Ramovš, Nina Zdravič Polič; kustodinja: Adela Ramovš; sokustodinja in koordinatorica: Nina Zdravič Polič; strokovni sodelavci: dr. Bojana Rogelj Škafar, dr. Janez Bogataj, dr. Žarko Lazarevič, mag. Janez Damjan; grafično oblikovanje in postavitve razstave: Mojca Turk)

Razstava je nastala na pobudo Društva za marketing Slovenije in je bila posvečena dediščini in prihodnosti slovenskih blagovnih znamk. Tej pobudi je botrovala idejna zamisel o bodočem marketinškem muzeju DMS o preteklosti uspešnih slovenskih blagovnih znamk, ki so pomemben del slovenske gospodarske in kulturne dediščine. Namen razstave v SEM je bil povezati področje materialne in nematerialne kulturne dediščine blagovnih znamk z vidika njihove vloge v načinu življenja in v kulturi, ravni ekonomskega razvoja, potrošništva, vloge in oblik oglaševanja, razvoja trženja in ponudbe na trgu. Slovenski etnografski muzej namreč že od konca 2. svetovne vojne zbira predmete tudi o gospodarstvu, o njegovih snovnih in nesnovnih sestavinah, zaveda se pomena pospeševanja védenj in znanja o blagovnih znamkah za nacionalno kulturo in raziskovalnega procesa od njihovega nastanka, opredmetenih pojavnih oblik, njihovega medijskega pojavljanja, zgodb potrošnikov ...

“Spričo dejstva, da so nemirne gospodarske spremembe na zadnjem prelomu stoletij skoraj uničile marsikatero slovensko blagovno znamko, je med strokovnjaki za trženje zrasla potreba oz. pobuda, da se znamke zaščitijo in ohranijo, kateri je Slovenski etnografski muzej stopil naproti. To nalogo bi po mnenju Društva za marketing Slovenije morali opraviti v procesu zbiranja gradiva o blagovnih znamkah, kar bi bila osnova za nastanek marketinškega muzeja, ki bi pomembno prispeval k razumevanju razvoja marketinške stroke in potrošniške kulture v našem okolju. S tem bi blagovne znamke postale ena od sestavin muzealizirane nacionalne identitete,” je v uvodu k razstavnemu katalogu zapisala dr. Bojana Rogelj Škafar, direktorica SEM.

Razstava *Cockta – pijača vaše in naše mladosti: o dediščini slovenskih blagovnih znamk* je predstavljala torej prvi korak k uresničitvi te vizije oz. prvi korak na poti k marketinškemu muzeju.

Na razstavi je bil posebej osvetljen fenomen Cockte in pojasnjeno je bilo, zakaj so

znamke pomembne. Dejstvo je, da je Cockta simbol slovenske potrošniške revolucije in da ostaja najznačilnejša predstavnica koncepta 'slovenska znamka'. Njena vloga za naš gospodarski in družbeni razvoj je nesporna. Raziskovanje zgodovine slovenskih znamk in razstava *Cockta, pijača vaše in naše mladosti* sta zato predvsem izraz spoštovanja do vseh, ki so ustvarjali in razvijali Cockto in druge znamke, ki so postale del naše kulturne identitete in nas prijetno spominjajo na čase gospodarskega in družbenega razcveta. Na poti k marketinškemu muzeju je razstava s Cockto naznanjala mladost, nove sveže ideje za ohranjanje in prihodnost dediščine slovenskih znamk.

Naslovnica zloženke ob razstavi *Cockta – pijača vaše in naše mladosti* (Dokumentacija SEM)

Prikazovala je tudi nekatere izbrane primere znanih slovenskih blagovnih znamk, med katerimi so skoraj vse preživele gospodarske in druge spremembe v 20. stoletju in zaznamovale gospodarsko zgodovino blagovnih znamk. Njihove korenine gre iskati v dediščini regionalnih obrtniških in industrijskih izdelkov. Sem sodijo družbe Pivovarna Laško, Radenska, Kolinska oz. Droga Kolinska, tovarne Emo Celje, Peko, Ilirija, Gorenje, Šumi, Elan in Telekom.

Na dediščino slovenskih blagovnih znamk obstajajo različni pogledi različnih strokovnjakov, kot npr.: “Blagovne znamke. Nekaj povsem vsakdanjega in običajnega v sodobni družbi! Spremljajo nas na vsakem koraku, v naših bivalnih in drugih kulturnih okoljih. Pogosto nadomeščajo odsotnost naših izkušenj in spoznanj o naravi in kulturi, usmerjajo naše porabniške odločitve, pomagajo pri presojanju kakovosti in govorijo o paleti gospodarskih, družbenih in kulturnih prizadevanj.” (dr. Janez Bogataj); “Blagovne znamke so hkrati rezultat časa in tudi

označevalec vsakokratne historične realnosti.” (dr. Žarko Lazarevič); “Preteklost uči in navdihuje. Njen dokument so tudi znamke in prav je, da jim priznamo njihov pomen, se iz njih učimo ter pokažemo mladim, da ima tradicija svojo vrednost in da je znamko ne le težko ustvariti, temveč še težje ohraniti.” (dr. Maja Makovec Brenčič).

Razstavo je spremljal katalog s prispevki strokovnjakov z različnih področij. Glavna podpornika razstave sta bila DMS kot njen pobudnik in družba Droga Kolinska, d. d., ki je muzeju posodila arhivsko gradivo o Cockti, ter številni posamezniki, ustvarjalci reklam, arhitekti in oblikovalci, kot npr. Sergej Pavlin, Jaka Judnič, Boris Voje, Miro Slana, in ustanove, ki so prispevali predmete za razstavo. V mesecu septembru je ob zaključku razstave SEM pripravil strokovni posvet na temo *Dediščina slovenskih blagovnih znamk: refleksije in perspektive*.

338

SEM ZA SOCIALNO VKLJUČENOST

SEM je obeležil Dneve evropske kulturne dediščine – DEKD 2010, ubrane na temo dediščine in pomanjkanja, in evropsko leto boja proti revščini in izključenosti z dvema razstavama pod skupnim naslovom *SEM za socialno vključenost*.

ŽIVLJENJE NA ULICI

O brezdomstvu na Slovenskem (20. oktober–5. december 2010)

(Kustodinja: dr. Nena Židov; sokustodinja: Luna Jurančič Šribar; SEM v sodelovanju z Društvom Kralji ulice)

Razstava *Življenje na ulici* je opozarjala na razloge za brezdomstvo, ki ga srečamo v različnih časovnih obdobjih in v različnih kulturah. Orisan je bil položaj brezdomnih na Slovenskem v preteklosti, največ pozornosti je bilo usmerjene k trenutnemu položaju brezdomstva pri nas, brezdomnim ljudem in njihovim preživetvenim problemom ter ustanovam, ki skrbijo za brezdomne ljudi. V pripravo razstave in spremljajočih prireditev so bile vključene osebe z izkušnjo ulice.

Več o razstavi glej v prispevku Nene Židov Muzeji in družbeno vključevanje v isti številki revije.

MED REVŠČINO IN IZOBILJEM

Fotografski natečaj SEM (20. oktober–5. december 2010)

(Kustosi: Gregor Ilaš, Miha Špiček, Barbara Sosič)

Fotografije, razstavljene pod naslovom *Med revščino in izobiljem*, so bile plod drugega fotografskega natečaja SEM (prvi je bil 2008) in so prikazovale poglede na svet revnih in bogatih skozi prizmo devetih fotografov, ki so se odzvali vabilu na natečaj.

Priložnostna razstava

JUŽNA AFRIKA NA METELKOVI

Zbirka južnoafriškega nakita (19. junij–31. avgust 2010)

(Kustos: dr. Marko Frelj)

Razstava predmetov in fotografij iz zbirk SEM ob Svetovnem nogometnem prvenstvu 2010 v Južni Afriki.

Gostujoče razstave

SEM-ov DIALOG S KULTURAMI

SUBLIMNI TAJVAN – njegove naravne in kulturne znamenitosti;
LEPOTA KITAJSKEGA SLIKARSTVA – reprodukcije iz zbirke Narodnega muzeja v Tajpeju (4. marec–4. april 2010)

(Koordinatorja: Nina Zdravič Polič in Ralf Čeplak Mencin; v sodelovanju in na pobudo Inštituta za kitajsko kulturo pri Tajpejskem ekonomskem in kulturnem uradu na Dunaju in s Tajvanskim raziskovalnim centrom na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani)

S tajvanskima razstavama je začel SEM svoj cikel manjših, v glavnem fotografskih razstav, ki je nosil naslov *SEM-ov pomladni dialog s kulturami*, v okviru katerega se je že spomladi zvrstilo več razstav posvečenih različnim kulturam – cikel, ki se je nadaljeval tudi kasneje v letu 2010.

Tajvanski razstavi *Sublimni Tajvan* in *Lepota kitajskega slikarstva* sta obeležili kitajsko novo leto, praznik pomladi, (v znamenju zlatega tigra v 2010) in 20. obletnico smrti slovenskega zdravnika, kirurga in misionarja dr. Janeza Janeža (1913–1990), ki je od leta 1952 pa vse do konca svojega življenja živel na Tajvanu, kjer je prejel priznanje za svoje človekoljubno delo in bil znan kot doktor Fan. Predstavljal je pomembnega pionirja slovensko-tajvanskih stikov, ki do 1951 niso obstajali. Danes v Sloveniji deluje tudi društvo misionarja dr. Janeza Janeža.

Razstavo *Sublimni Tajvan* so sestavljali štirje nizi fotografij štirih tajvanskih fotografov, ki so fotografirali naravna in kulturna bogastva Tajvana (Republike Kitajske), otoško deželo z izredno pestro naravo ter etnično in kulturno raznolikostjo, ki leži v Zahodnem Pacifiku med Ljudsko republiko Kitajsko, Japonsko in Filipini.

Razstavo *Lepota kitajskega slikarstva: reprodukcije iz zbirke Narodnega muzeja v Tajpeju* je sestavljalo 28 reprodukcij dragocenih slik krajin, cvetic, živali in podob, ki predstavljajo različne stile in razvoj kitajskega slikarstva v različnih dinastijah. To razstavo je Narodni muzej (National Palace Museum, NPM) iz Tajpeja pripravil posebej za Slovenski etnografski muzej. Glavnina zbirke Narodnega muzeja izvira iz cesarskih zakladnic umetnin, ki so jih začeli zbirati v času dinastije Song (960–1126) in ki so rasle v naslednjih dinastijah. Je najboljše zbirka kitajske umetnosti na svetu. Ob razstavi je muzej s

Reprodukcije iz zbirke Narodnega muzeja v Tajpeju na razstavi *Lepota kitajskega slikarstva* (Dokumentacija SEM)

Tajvanskim raziskovalnim centrom Filozofske fakultete v Ljubljani organiziral še simpozij *Tajvan II*.

VIDIŠ ME – VIDIM TE

Kulturna raznolikost skozi romski pogled (8. april–2. maj 2010)

(Nosilci projekta: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani – prof. dr. Ksenija Vidmar Horvat, Slovenski etnografski muzej – dr. Bojana Rogelj Škafar, Ministrstvo za zunanje zadeve RS, Urad Vlade RS za komuniciranje in Ministrstvo za kulturo RS; koordinator Festivala romske kulture Romano Čhon v SEM – Ralf Čeplak Mencin)

Slovenski etnografski muzej v duhu pospeševanja medkulturnega dialoga že vrsto let v aprilu obeležuje svetovni dan Romov s posebnimi dogodki oz. mesecem romske kulture v SEM.

V letu 2010 je muzej odprl II. festival Romano Čhon v Ljubljani z razstavo *Vidiš me – vidim te: kulturna raznolikost skozi romski pogled*, ki je bila na ogled v Strasbourg oktobra 2009, v času predsedovanja Slovenije Odboru ministrov Sveta Evrope. Predstavljala je rezultat projekta, ki je proučeval vprašanje javne podobe in družbene vidnosti Romov ter vlogo fotografije pri razširjanju negativnih predstav in stereotipov o Romih; obenem je raziskoval tudi možnosti, kako je mogoče prav s pomočjo fotografije spremeniti utečene poglede na romsko identiteto in kulturo ter s pomočjo fotografskega aparata razširiti vizualna polja reprezentiranja

341

Fotografija za naslovom Skok pred prijatelji na razstavi *Vidiš me – vidim te* (Dokumentacija SEM)

kulturne raznolikosti in drugačnosti. Fotografije so bile predstavljene v treh sklopih: Iz romskih družinskih albumov, Povej v fotografijo: Vidiš me in Povej v fotografijo: Vidim te.

“THE AMERICAN FRONTIER”

Gospodarica na svoji zemlji; Tu ni najemnikov (12. april–2. maj 2010)

(Kustosinja in koordinatorka razstave: Nina Zdravič Polič; SEM v sodelovanju s Susan A. Wilson, Veleposlaništvo ZDA v Ljubljani)

Razstavo je pripravil Slovenski etnografski muzej v sodelovanju z Veleposlaništvom ZDA v Sloveniji, ki je bilo tudi pobudnik zanjo. Bila je na ogled ob Ameriških dnevih 2010 v Sloveniji, ob praznovanju ameriške kulture in zgodovine. Razstava je predstavljala bogato pionirsko zgodovino ZDA skozi fotografske zbirke Državnega zgodovinskega društva v Nebraski in Državne univerze Južne Dakote, utrinke le nekaterih mož in žena od mnogo tisočih, ki so za vekomaj spremenili lice tega skrajnega roba ozemlja na zahodu ZDA.

Prvi cikel fotografij na razstavi je nosil naslov *Gospodarica na svoji zemlji*: Severna Dakota, povzet po knjigi *Land in Her Own Name* sociologinje H. Elaine

Lindgren, ki je po vsej državi raziskovala zemljiške knjige in tako zbrala veliko podatkov o teh izrednih ženskah ne samo iz njihovih dnevnikov, pisem in fotografij, ampak tudi v pogovorih z mnogimi izmed njih in pripovedih o njihovem življenju in izkušnjah na *American Frontier*.

Drugi razstavljeni cikel fotografij pa je imel naslov *Tu ni najemnikov*. Te fotografije so prikazovale eno samo družino v Nebraski, njihov dom, njihovo življenje. Na prelomu 20. stoletja je na tisoče ljudi zapustilo domače okolje in se podalo na pot proti ravninam Nebraske, kjer so jih čakala nova ozemlja, polna negotovosti, vsakodnevnega boja in težaškega dela. Kljub vsem težavam, s katerimi so se soočali, je boj za preživetje zblíževal te pionirje, da so z izjemno vztrajnostjo uspeli svojim družinam ustvariti spodobno življenje in pogosto bili tudi zelo uspešni.

342

Sprehod po razstavi "*The American Frontier*" (Dokumentacija SEM)

DAN SAGARMATHE (28. maj–27. junij 2010)

(Koordinatorica razstave: Nina Zdravič Polič; SEM na pobudo g. Aswina Shresthe, častnega konzula Konzulata Nepala v Sloveniji)

Dan Sagarmathe (Sagarmatha je nepalsko ime za Mount Everest in pomeni mati zemlje) je bila prireditev z razstavo posvečena prvemu vzponu Edmunda Hillaryja in šerpe Tenzinga Norgayja ter slovenskih oz. nekdanjih jugoslovanskih alpinistov na Mount Everest in promociji *Leta turizma Nepala 2011*. Tridelna fotografska razstava je obeležila praznovanje nepalsko-slovenskega prijateljstva, temelječega na najvišji gori na zemlji, in spominu na velik uspeh prvega vzpona mednarodne odprave pod vodstvom Toneta Škarje na Mount Everest leta 1979. Obeleževala pa je tudi spomin

na Aleša Kunaverja, pobudnika gradnje šole za gorske vodnike v Manangu, ki jo je sofinancirala vlada Republike Slovenije in kjer so strokovnjaki Planinske zveze Slovenije in nepalskega gorniškega društva *Nepal Mountain Association* do danes usposobili že več kot 800 gorskih vodnikov za plezanje, vodenje odprav in trekking.

POKLON BOSSI NOVI (7. september–8. oktober 2010)

(Koordinatorica: Nina Zdravič Polič; SEM v sodelovanju z Veleposlaništvom Brazilijev Ljubljani)

Razstava je na 24 panojih na primeru bossa nove prikazovala, kako lahko glasba učinkuje na čas, na človeka, na življenje, da ima svojo govornico; da lahko proizvaja različne učinke in vplive in da je pravzaprav družbeni ideološki produkt, indic družbe, neke družbene realnosti, da je povezana z družbeno ureditvijo in obliko ter jo je treba kot takšno razumeti in upoštevati. Glasba bossa nova predstavlja značilen primer tega fenomena in o tem je pripovedovala tudi razstava v SEM. Preteklost bossa nove od njenega rojstva v poznih petdesetih letih 20. stoletja kaže na nepretrgan razvoj in spremembe, ki so se porajale skozi čas v Braziliji. Ob razstavi je septembra potekala prireditev z naslovom Brazilija v SEM-u s tematskimi predavanji, glasbo in brazilskim filmom o bossi novi.

343

Program na odprtju razstave *Poklon bossi novi* (Dokumentacija SEM)

Manjše gostujoče razstave

V okviru programa razstav posvečenega medkulturnemu dialogu je SEM organiziral še dve manjši razstavi:

NAJLEPŠE IZRAELSKÉ ILUSTRACIJE in UMETNOST HEBREJSKE PISAVE (5.–23. maj 2010)

(Ob programu *Ljubljana – svetovna prestolnica knjige* in festivalu *Literature sveta – Fabula 2010* v sodelovanju z Veleposlaništvom Države Izrael na Dunaju; koordinatorki projekta v SEM: Maja Kostric, Nina Zdravič Polič)

344

Razstava *Najlepše izraelske ilustracije* je na posterjih predstavila 15 vodilnih izraelskih ilustratorjev otroških knjig, *Umetnost hebrejske pisave* pa je predstavila predmete, namenjene verskim ceremonialnim obredom doma ali v sinagogi. Hebrejska pisava izvira iz starodavne protokanaanske abecede, katere začetke zasledimo 1.500 let pr. n. št. To zgodnjo abecedo so uporabljali Izraeliti in njihovi sosede v poznem drugem in zgodnjem prvem tisočletju pr. n. št. V 8. stoletju pr. n. št. se je iz protokanaanske abecede izoblikovala aramejska pisava, ki je kmalu prešla v uporabo po celotnem Bližnjem vzhodu.

AFGANISTANSKE SANJE

... skozi oči afganistanskih otrok (16.–29. oktober 2010)

(Koordinatorja v SEM: Ralf Čeplak Mencin in Maja Kostric)

Razstava otroških risbic, ki jo je gostil SEM, je bila postavljena v okviru Slovenskih razvojnih dni na pobudo Ministrstva za zunanje zadeve RS. Je rezultat prizadevanj, ki so ga sprožili Slovensko veleposlaništvo v Teheranu, UNHCR ter različne nevladne organizacije, po zagotavljanju razvojne in človekoljubne pomoči v Afganistanu z organiziranjem več likovnih delavnic za begunske in druge afganistanske otroke.

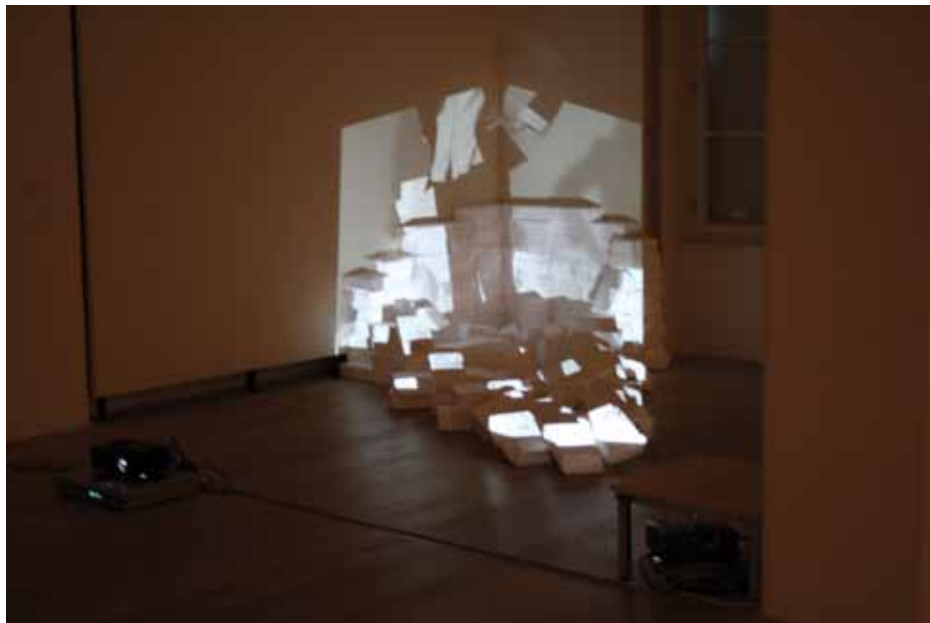
Druge gostujoče razstave

V letu 2010 so prostor v SEM dobile še tri gostujoče priložnostne razstave, ki so nastale v sodelovanju z drugimi institucijami, kot so Šola A.V.A, Animateka in Društvo restavradorjev Slovenije.

AVA 002 (9. julij–19. september 2010)

(SEM v sodelovanju z Akademijo A.V.A.; koordinatorka v SEM: Nina Zdravič Polič)

AVA002 je bila pregledna razstava del 35 študentov Akademije za vizualne umetnosti v Ljubljani, študijske smeri likovna umetnost in konceptualizacija prostora. Na ogled je bilo 13 filmov in videov, 10 instalacij, 12 objektov, 30 fotografij, 20 scenografskih maket in 15 slik.

Ena izmed postavitev na razstavi AVA002 (Dokumentacija SEM)

FOLIMAGE – OD ZAČETKOV

Vodič po francoskem studiu animiranega filma (1. december 2010–5. januar 2011)

(SEM v sodelovanju z Animateko; koordinatorka v SEM: Sonja Kogej Rus)

Razstava je spremljala 7. mednarodni festival animiranega filma Animateka (6.–12. december), ki je bil v ljubljanskem Kinodvoru in Slovenski kinoteki. Bila je kreativni vodič skozi enega najpomembnejših svetovnih studiev animiranega filma in je prikazovala faze razvoja studia Folimage skozi zgodovino in njegovo produkcijsko strukturo.

RESTAVRATORSKI PLAKAT (25.–30. maj 2010)

(SEM v sodelovanju z Društvom restavradorjev Slovenije; koordinatorka v SEM: mag. Ana Motnikar)

Priložnostna razstava plakatov ob 10. strokovnem srečanju konservatorjev-restavradorjev.

Gostovanja SEM

V tujini

UTRINKI AFRIKE (1. julij- 31. oktober 2010)

Skupinska razstava, cerkev San Lorenzo, San Vito al Tagliamento, Italija
(Glavni organizator: CRAF – Center za fotografsko raziskovanje in arhiviranje,
Lestans in občina San Vito al Tagliamento, Italija; kustos SEM: dr. Marko Frelih)

Slovenski etnografski muzej se je že drugič predstavljal na skupinski razstavi *Utrinki Afrike* v Furlaniji, in sicer z osemindvajsetimi originalnimi predmeti iz svojih zbirk iz različnih koncev Afrike (Egipt, Južna Afrika, Nigerija, Niger, Togo, Kenija itd.) in nekaj fotografijami. Med sodelujočimi ustanovami so bili med drugimi: Pitt Rivers Museum iz Oxforda, Musée dell'Elisée iz Lozane, Museo Nazionale Preistorico Etnografico L. Pigorini iz Rima, Archivio Capitolino iz Rima, Archivio Fotografico Toscano iz Prata, Musei Civici iz Reggio Emilia, Biblioteca Livio Paladin del Consiglio Regionale del Friuli Venezia Giulia iz Trsta, Agenzia Contrasto, Rim – Milano, Atlas Gallery iz Londona ...

346

Priprava skupinske razstave *Utrinki Afrike* v italijanskem San Vitu (Dokumentacija SEM)

V Sloveniji

AFRIŠKI PROJEKT BARONA CODELLIJA

Razstava fotografij iz Toga (7. oktober–7. november 2010)

Muzej pošte in telekomunikacij, Polhov Gradec (Fotografije: Miha Šorn in dokumentacija SEM; kustos SEM: dr. Marko Frelih)

Fotografska razstava avtorskih fotografij in fotografij iz dokumentacije SEM.